

СТРАШНИЙ ТЕРОР НА УГОРЩИНІ.

В "Манчестер Гардіан" з дня 19 вересня в статі "Реакція на Угорщину" читаємо слідуюче про відносини на Угорщині:

"Кабінет Гайрікса тихенько перестав існувати і Фрідрікс зостав диктатором Угорщини. Підчас війни Фрідрікс був крайнім радикалом і оборонцем семітзму а навіть пропонував сформувати сьвітський регімент. Тепер він є деспотом, котрого власть опирає ся цілковито на білий гвардія з угорських офіцерів та на румунські армії, в той час як його політика, позірно "християнсько-соціалістична" є реакційна, клерикальна і антисемітська до верхів дикости. Тимчасом Румуни продовжують далше свою роботу нищення на Угорщині. Вони збрали запаси поживи і угля, збурили фабрики і ушкодили залізничні. Тепер вони перевозять всі друкарські машини, щоб терор, який управляють їх війська миг перевести ся в цілковитий тайні і щоб нічого не могло бути опубліковане про угорську недолу."

Преса заборонена.

В тім самім числі "Манчестер Гардіан" є поміщена кореспонденція з Будапешту від сьвітського кореспондента згаданой газети, в котрій читаємо між іншимм слідуюче:

"Всі газети (на Угорщині) є заборонені, крім тих що вони попирають правительством. Він (прем'єр Фрідрікс) дозволяє лише антисемітську (протижидівську), клерикальну, роялістичну пресу. Румунська цензура помагає йому в баламутно заграничної опінії. Своєбидна преса зіпсувала, би вироблену пропагандову машину, яку впушено в рух."

Через подвійний терор Румунів і блогардівців не можливо є чесній масовій чи робітничій опінії висловити жадного протесту. Фрідріксовим орудем є так званій християнський соціалізм, вузкий, обмежающий, сектантський, реакційний, антисемітський рух, який ніколи не мав під собою багато ґрунту на Угорщині. В найліпшій разі він потрафив здобути лише 30 місць в парламенті на всіх близько 500.

Попи пропагандари.

Його (Фрідрікса) агентами пропаганди є парафіяльні попи, переважно селяни з походу і що до умового уровня, які проповідують антисемітзм і підбувають до погрому. Ся класа не може забути большевиків за усунене ре-

лігії зі школи і державного життя. Парафіян заганяють масово до нових християнсько-соціалістичних організацій. Всіх державних робітників, залізничників і почтових робітників втягають підступом до сєї антисемітської партії під карою прогнання з роботи. Зібравши коротко, Фрідрікс штучно творить фальшиву одностійність, чим хоче вплинути на решту сьвіта.

Не може дістати друкарів до набору правительственної газетки.

Терор тут на Угорщині є що найменше такий дикий, як за найгірших днів режиму Бєля Куна а правдоподібно і богато разів гірший. Фрідрікс має так мало попертя серед робітничої класи, що не може навіть дев'ять або десять друкарів потрібних до набрання його на дві сторінки правительственної газетки, і сь роботу сповняють поводи, з великим трудом і лихою білою терористи студенти університету і інші."

Взявши під увагу, що "Манчестер Гардіан" не є соціалістичною газетою але буржуазною, і що в користь соціалістів чи робітників вона не говорить, то можна собі уявити, що дієт ся нині з робітниками і бідними селянами та їх провідниками на Угорщині.

"Се називаєт ся в буржуазії "заведене порядку і встановлене трезлого правительства"

Угорське правительтво арештувало 80 процент з 11.000 осіб.

ВІДЕНЬ, 20 вересня. — Повідомляють з Будапешту, що 80 процент з 11.000 осіб увільнених, революційним правительством від закладів о злочинів, зістали знова арештовані. Сюди є включені 23 народні комісарі, 37 журналістів і 200 терористів. Перший чоловік, котрого доставлено перед суд заявив в своїй власній обороні, що його винюк не був кримінальним під большевицьким законом, однак його узнано винним.

На Угорщині можуть вибухнути заворушення.

ПАРИЖ, 16 вересня. — Угорське положене спричиняє мировій конференції значний клопіт, позаяк Румуни мають поспішно забирати ся з Угорщини не давши будапештанському правительству спробити зорганізувати поліції. Румуни розігнали всі роди військових і поліційних сил на Угорщині, як наслідок того, там можуть бути великі безпорядки по цілім краю.

РІЖНІ ВІСТІ.

Французські соціалісти проти мирового договору.

ПАРИЖ, 18 вересня. — Жан Ланге, провідник соціалістичної меншости, був причиною великого заворушення в французькій парламенті через те, що накинув ся на мировий договір.

Ще ніколи в французькій парламенті не було такої сцени: Посли гримали криками до столів, кричали, свистали, а президент парламенту Деша не міг дати собі ради.

Ланге заявив, що він і його товариші не будуть голосувати за ратифікацією "сего мира переменоги і гвалту, такого як ті, що закінчували війни в минувшій".

Він заявив, що Англія і Америка не поносять відповідного воєнного тягару. Також відкрите Болліта Ланге взяв під дискусію. Прем'єр Клемансо перервав бесіду Ланге заявляючи, що він нічого про те не знав.

Ланге заявив також, що Густав Носке, німецький міністер оборони має під оружем 1,200,000 людей.

Д'Ануціо наїдять Юго-Славію.

ПАРИЖ, 22 вересня. — Юго-славська делегация в Парижі повідомляє, що війська під командою Габрієля Д'Ануціо, котрий заявив Фіоме, почали заніматися юго-славської територію і війди вже туди на 7 миль. Делегация заявляє, що юго-славські війська не стерли ся нігде з військами Д'Ануціо.

Д'Ануціо має по своїй стороні чотири воєні кораблі.

ПОЛІЯ, 26 вересня. — Д'Ануціо видав прокламацію, в якій підносить ся заслуги заложити чотири кораблі, що покинули корольовську флоту і прилучили ся до оборончі міста Фіоме. Далше говорить ся, що завдяки тим льояльним фіюмським справі морякам, аїянська флотя мусіла опустити пристань.

Чутка, що італійський король хоче абдикувати.

РИМ, 26 вересня. — Мирова конференція вагаєт ся признати Фіоме Італії, особливо противлять ся окупаци міста Д'Ануціо, боячись, що Чехо-Словакия і Юго-Славія віддуть сему противити ся всіми силами і се буде заколоувано загальний спокій.

Ходить також чутка, що грізна ситуація спонукує італійського короля думати про абдикацію.

Розоружує аїянський залогоу.

МАЛЬТА, 27 вересня. — Адмірал П. В. Говп, що прибув сюди на британський кружляк, говорить, що Д'Ануціо, прибувши до міста, розоружив аїянське військо, навіть не позволивши їм задержати багнетів.

Носке говорить про здушене большевизму.

ДРЕЗНО, 14 вересня. — Міністер оборони Густав Носке заявив нині перед конвенцією саксонської соціалістичної партії, що він буде уживати великих репресій, щоб не допустити в Німеччині до большевизму.

"Если окаже ся потреба пожертвувати з пару тисяч большевицьких голів для заведення доброго порядку для наших горожан, то я з охотою се зроблю, як се я зробив в Берліні, Гамбургу, Бремені і Монахії."

Носке порівнює ідею сьвітвої революції з банкою з мила, а бажане незалежним соціалістів об'єднання з правительством він вважає також немислимим.

Німецькі монархісти збирають в прибалтійських провінціях маси війська.

БЕРЛІН, 20 вересня. — Кореспондент "Формерта" повідомляє, що німецьке військо в прибалтійських провінціях скоро зростає і що офіцери і жаньери прибувають там шодля з Німеччини. Навіть найменші міста є сільно заняті військом. Кореспондент каже, що в канцелярії штабового капітана Штевера в Бауску, в Курляндії є розліплені плакати, на котрих є написано:

"Бийтесь за кайзера і імперію проти демократії! Ми скорше згинемо чим маємо бути збещещені."

(Стану політику ведуть німецькі "соціалісти"! Коли німецькі робітники виходять на страйк і домагоють ся поліпшення свого положеня, то "соціалістичні" міністри годують їх кулями; коли-ж явні монархісти і реакціонери збирають ся для контрреволюційних цілей, то "соціалістичне" правительтво дивить ся на се кривпальство. Така то політика соціал-патріотів).

Американці купили в Німеччині фабрику і заводять в ній старі порядки.

БЕРЛІН, 20 вересня. — "Тагес Цайтунг" пише, що Американці закупили в Капфенурґ-Віртемберґ фабрику сталевого синдикату Белера. Газета заявляє, що нові власні фабрик повідомляють, робітників, що 10-годинний день праці і робота на гурт відуть в силу і ті, що будуть сему супротивляти ся, зістануть на 1-го жовтня віддалені з роботи і будуть заступлені американськими робітниками.

Коли зарядови фабрики сказано, що се може викликати заворушення, він, як подає газета, відповів, що в разі такого випадку військо візьме положене в свої руки. Тоді робітники мали прийняти услівя.

100.000 вуглекопів остало без роботи.

ЛОНДОН, 29 вересня. — Через страйк залізничників в Англії сто тисяч вуглекопів остало без роботи в Полудній Валлі. Богато малих кораблів до перевозу вугля стоять бездіельно в пристані Свансі. Правительтво повідомило всі аїлянські правительства, беручи з Англії вугля, що через страйк воно не може дозволити на вивіз вугля.

Мудрість Сократа позгадала в тім, що він не знав.

На естанції вони застали обі панянки на двір. Підчас розмови з панянками на двір вийшов і Дон Патрик і заждав від них сьвідок на гроші. Остан врочив йому всі три посьвідки і далше розмовляв з Клярою. Дон Патрик мовчкі пішов до будинку, а за ним побігла Ніна. В контори Ніна почала докоряти стрийкови за те, що він розсудив Остапа з товаришами. Дон Патрик не звертав однак на нові уваги, а пішов до каси і виняв звідти жмит паперових пезів; олівцем зрахував на папері загальну суму і машинально відчислив зі жмитка стільки грошей і пішов знов на двір. Ніна бачучи, що старий не звертав на її докори найменшої уваги тріснула дверима каси і вибігла також на двір.

В три мінуті по сім товариші мали в руках свої гроші і вийшли в дорогу до стації. Дон Патрик пішов до хати; Кляра шепнула Ніні на вухо, щоб та внісела їхні капелюхи і плащі; Ніна пішла в хату, а Кляра пішла до автомобіля, що стояв по другій стороні шопи і від хати не було його видно. Скоро зявилася і Ніна з плащами і обі всіли на автомобіль та пустились дорогою за товаришами, оглядаючись при тім, чи хто не бачив сего з хати. Хаба була заступлена другими будинками і не було потреби боїти ся, щоб Дон Патрик побачив їх. Злогонивши Остапа і братів Кляра зістали автомобіль і попросила товариші супити до него. Сі не дали себе просити і зараз такі трисадовились на задні автомобіля; Ніна з Клярою сиділи на переді. По дорогі до стації обі сторони не перестали говорити. Кляра дивілася, що Остап з товаришами задумували перебувати через якийсь час в Буенос Айрес, обіцала їм побачити там з ними.

Вони були раді ідти до вечера, як би не те, що побачили діла з потагу, що поводи дождив вже до місточки.

Деніксові банди жордують Жидів.

НЮ ЙОРК, 29 вересня. — Тутешні жидівські часопіси одержали від своїх європейських кореспондентів довгі звіти про погроми, яких допущають ся на Жидях добровольці Деніксіна. Головною погромою відбули ся в містках Катеринослав, Харкові і Кременчузі. На українських територіях, за нятих бандами Деніксіна ріжуть Жидів серпами, косами і багнетами.

Італійці наїдять на Юго-Славію.

ПАРИЖ, 25 вересня. — Вісти з Бєлгороду заявляють, що італійські жаньери перемогли малий відділ юго-славського війська в Тоугур і увійшли до міста. Правдоподібно, що згадана місцевість се Тробріт, хорватська часть міста Трав, околу 15 миль на північний захід від Спалато. Далше на попутне панують також, безпоражності; донесена з Риму викажуть, що успішне пановане терору є в Рагуса, дальмаційським місті близько границі Чорногори.

Можуть повернути монархію

В додатку ходять слухи, що Італійці планують повернути короля Ніколая на чорногорський трон, з котрого його скинули народні збори минулого цьвітня. Сього кроку народних зборів ніколи не признало корольовське чорногорське правительтво, котре далше має свій осідок близько Парижа вже через кілька місяців. Король Ніколай є батьком італійської королеви.

Троцький каже, що в Америці і Англії головне поле битви проти капіталізму.

ШТОКГОЛЬМ, 23 вересня. — Лев Троцький, большевицький міністер війни, промовляючи недавно в Петрограді дає детальний програму большевицьких мілітарних операцій, і сказавши, нимним так:

"Не є се в Фінляндії або Естонії, де можна би звести велику сьвітвову битву проти капіталізму, але в Америці і Англії, а понад все на Далекім Сході".

Діють ся німецькими кораблями.

ПАРИЖ, 23 вересня. — Стадо тут сьгодня відомо, що Вел. Британія, Франція і Італія рішили поділити ся між собою 18-ма німецькими кораблями, які тепер находять ся в Гамбургу.

І. О. З.

БЛУКАНИНА.

(Продовжене).

І не поспрашивши навіть з товаришами, Рамон спочив на коня і підгнав ся за автомобілем.

— Ова, се паршиве діло, — промовив Карпо, чухраючи кулату чорну голову. — Не встигли ми ще заробити по сто пезів, а ти й забіраєш. Кудж ми, к мюрту, підємо звідси? І будь на таке розумний!

Карпо не міг собі представити, як можна взагалі без заняття вижити робітником в Аргентині. До того же трапив ся йому такий нещасний рік, в котрім тисячі робітників вешталісь без заняття і без грошей по цілім величезнім краю з причини небувалої посухи, через яку і не було робіт на полі. Другими роками робітники мали доволі роботи на полях; а поправдовавши декілька місяців вони і могли відсидити зимові місяці маччи гроші на прожиток. Та сего року з самої весни воно було погано; ось вже кінець ся місяць сьчень — сама пора живи в Аргентині, а безробітних було повно. Що-ж тоді було думати про зиму?

Карпові наскоро пересувались поперед очі картини тої мучди і довгих нудних днів безробіття, можливо ще й без грошей на прожиток, і він же дужче чухрав свою голову, немов хотів відсидити із неї ті немилі думки.

Ефрем знов не піддавав ся сему настроєви. Він все говорив своєму братови; що воно се вогірше справу, як чоловік турбуєт ся за одного, головне такими річями, яким він все богато не годен порадити. І сей раз він побачивши, що Карпо так дуже закурив ся їхнім майбутнім безробітєм, звернув ся з докором до нього: — Ти чого нахмарив ся мов батька втратив? Жаль, що дали відпочати? Чоловік, що в часі, коли многі інші не могли заробити навіть на кусок хліба, заробив чуть не півтора сфті пезів, ще й нарікає, що роботи не стало! Що в такому разі повинні би робити ті товариші, котрим ми ще на кварталі скидали датки, бо не мали з чого прожити? А то з грішми в кишені і здоров як коваль, а скривив ся як дитина. Не бієш, брат, чорт не вхопив нас, якось переживемо."

Карпо подивив ся на брата і перестав чухрати голову. Ефрем дивив ся тепер в сід за знайоком автомобілем і Рамоном і хитав головою.

— Все одна і та сама історія, — замітив Ефрем, звертаючись до Остапа. — Муцина, дівчина, роман, любов і ніщо. Все одно і те саме... Таке в Росії, таке в Африці, таке і тут і всюди. Таки що хоч кажи, а природа не зміняєт ся. А диви як почувався отой Рамон, мов на атаку підгнав ся. Видко радий, що дівчата приїхали. Ну, набудеть ся він з ними — вони будуть тутечки неділя з чотирма.

Ефрем думав, що загалавши про панянки, він зачепить товаришів на веселу бесіду, та йому не пошастало. Карпови за дуже взлізла в печінку його будучність, а Остап, хоч зовсім не журив ся тим, що Карпо, все таки чогось напустив брови і мовчав. Ефрем побачивши, що нічо не вдіє замовк і собі і поліз в шапрату почав тягнути на двір мокрі коци. Сонце підійшло вже до гори і почало пригрівати. За раз за шатром була оторожа і на ній розгарились Ефрем мокрі накривала; Карпо і Остап поносили прочі причиндала і всі три посідали на двір до сніданку. Істи не було що, бо через дощ вони занедбали привезти з естанції провіянту; мали лише сухарі і ті замочки. Але в прикрій хвилі і се було їдою і ані один з товаришів не чухрав ся від сухарів.

Від рана до вечера товариші просушили ськошене перед дощем сїно. Слідуючого дня вони його зложили в купки і готувались вже покидати естанцію. Коли вони повзали вже

свої особисті маєтки в маді мішочки, надіхав Рамон. Він дуже жалував, що так обставини склали ся, але запевняв товаришів, що при найближій нагоді він знов покине їх до роботи. Тимчасом він хотів з ними розгати ся і почав зраховувати дні. Се не забрало йому багато часу, бо він не заходив в подробиці, а зраховував всі дні крім неділі і пару днів, в котрі були зливи. Товариші ще перед тим, почили собі, що ім попри харчі мало останнє ще по сто пезів чистих грошей. Однак вони не мало здивували ся, коли Рамон заявив, що їм належить ся до сего двайцять пезів чистих грошей. Він сказав, що було злочинно з його сторони не платити їм за ті многі дні, в котрі вони не могли багато зробити з причини дощу, тимбільше, що його хазяїн числив гроші не на сотки, а на сотки тисяч пезів. Товариші тишились таким розсчетом і ширю подакували Рамонові. Сей виготовив їм посьвідки і казав їти до Дон Патрика по гроші. Сам поспрашив ся з ними і поїхав в степи.

З посьвідками по сто двайцять пезів кожда в руках, товариші забрали свої мішочки і пішли поводи до естанції. По дорогі вони радилісь, куді улати ся звіти: чи їхати на попутне до Розаріо або Буенос Айрес, чи може улати ся далше на північ, до провінції Тукуман, де можна було дістати роботу при рубанню цукрової тростини. Про Тукуман вони знали лиш те, що там було далеко горячіше місце в сій провінції, і не були певні чи того року було подостатком тростини. Про Буенос Айрес вони знали також, що там не було гаразду, бо ціле літо знаходилось там багато безробітних. Кінець кінці рішили товариші, що так скоро як получат гроші вони всі три поїдуть до Буенос Айрес, де розвідують про загальне положене в цілім краю і виберуть собі певну дорогу. В кожнім разі у них було дості грошей і вони могли собі на те дозволити.

Вони були раді ідти до вечера, як би не те, що побачили діла з потагу, що поводи дождив вже до місточки.

Вони були раді ідти до вечера, як би не те, що побачили діла з потагу, що поводи дождив вже до місточки.

Вони були раді ідти до вечера, як би не те, що побачили діла з потагу, що поводи дождив вже до місточки.

Вони були раді ідти до вечера, як би не те, що побачили діла з потагу, що поводи дождив вже до місточки.

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ В ГАЛИЧИНІ СЬВІДОУЮТЬ ПОЛЬСЬКИМ КОЛЬОНІСТАМ.

"До варшавських часопісних доносять з Томашівського повіту: Як відомо, польський соєм ухвалив недавно закон про земельну реформу. На основі того закону в першій лінії мають право набувати землю польські кольоністи, які вже починають прибувати до рижних повітів східних "кресів". В томашівським повіті парцеляційну роботу веде спілка "Земля в Замостою. В селі Ка "Земля в Замостою. В селі Ка Томятині спілка продала кілька-морговий наділ кольоністив з Малопольського (західної Галичини) Інтерпационської (Володимирівської) Воєводини. Та коли Воєнік прибув до села, до него прийшли гурмою доколичні селяни з солтисом і громадськими стражниками на чолі та погрозили привезити кишту його полістїе. Селянство грозило, що все й спалить кождога парцеляціана, який явить ся в Томятині". Парцеляційна спілка спрямувала тоді Воєніка до другого села, до Коничина (також в томашівським повіті). Але там солтис заказав "під карою, аби нічо не важив ся приймати до своєї хати новоприбулих кольоністів", а мешканці публично відгрозувались, що їх побють, та спалить їхні будинки та зібрані плоди.

Мирова Рада розбирала справу Східної Галичини.

ПАРИЖ, 25 вересня. — Головна рада мирової конференції прийняла рішення в справі Галичини і про чих східних границь Польщі, визнаючи точніше границю ліній між Польщею і Україною. Від сторони Росії прийнято границю ліній яка була визначена ще в чьвітні с. р. на схід від конгресової Польщі, по котру Польши могли переводити окупацію. Тепер йоршено, що ця територія аж до сєї лінії має перейти під управу Польщі, але до земель на схід від сєї лінії Польща не може мати претенсій через те, що вона їх заняла.

НОВІ КНИЖКИ.

3 Філософії політики	150
Сотворене сьвіта — Ів. Франко	150
Філософія соціал-демократії	200
в справі	200
Захар Бєсют — Франко	200
Соціалізм — Е. Крук	200
О походженні нашого бога	200
Соціалогія	200
Історія Паризької Комуні	150
Забуте Бастилі	50
Словар чужих слів	200
Варвара Урлик	200
Спиртак	200
Наука про нал. госп.	200
Початки реалії	200
Іван Дуржак	200
Рай і постуки	200
Про полоні справи	200
Про укр. козаки	200
З ласки Родина, 3 том	150
Грамматика — Стоцького	150
Каміна душа	150
Школа на сиринку	150
Еволюція в образах	125
40.000 миль під водою	100
Соняшний промінь	100
Географія	80
Сьвятя Іммануїла	50
Філософські штуки	50
Борба сьвітів	50
Історія України Русі	250
М. Грушевський	250
Князь і жєбрак	250
Страшний тайний монет жєбрак	250
На стєпу сонно золотому	250
Захар Бєсют — Франко	250
Полдорж до мішак	250
Укр. граматика	250
Укр. сьлівник	250
Куди зішло сонце	250
Дивольська справа	250
Диво природи	250
В нещадно раню зле копала	250
Наїв як правна ідея і Інтерн.	250
Звідки взяв ся чоловік	250
Чому жєнщини жєдують політичних прав	250
Цар Голод — про економію	250
Про походжене і розвиток мов	250
Серед вічних сьвітів і лєдів	250
Нов. суспільність і церква	250
Про жіночу неволю	250
Переказ старинного сьвіта	250
Повстанє в зєльній	250
Робничий піснє золотому	250
Як люди навчили ся числїти	250
Вірженє України	250
Як кружували в нашій тілі	250
і яка на з неї користь	250
Початки укр. сов. в Галичині	250
Міжнародні революційні партії	250
Боротьба о-семе	250
Буквар з рахунами	250
Укр. правопис з словарем	250
Розбійник Кармелюк — 6 томів	250
Укр.-англ. словар	250
Підручник англійської мови	250
Кішєнний словареш	150
укр.-англ. і англ.-укр.	150
Друкуєт ся — Дарвінізм і Еволюційні Нариси.	150
Замовленє і гроші висилаете на адресу:	150

UKRAINSKA KNYHARNIA
516 Queen St. W. Toronto, Ont.

З СЬВІТОВОГО

Бельгійські углекопи за наслідком аналізів копалин.

БРУКСЕЛЯ. — Федерация углекопів в Шарлерой прийняла резолюцію, котра заявляє за націоналізацією копалин, скасаю мінімальну платню, безплатного опалу для углекопів, контролі над продукцією і утворення організації, яка би репрезентувала углекопів і правительтво.

Швайцарські соціалісти прилучили ся до Третого Інтернаціоналу.

БАЗІЛІЯ. — 17 сєрпня відбув ся тут спеціальний конгрес Сьоціалістичної Партії Швайцарії, щоб рішити спрєву прилученя сє до Третого Інтернаціоналу. Конференція, котрою передано голосуванє окало-єт, що за лєвою було 318 голосів; про центральну спільку продала кілька-морговий наділ кольоністив з Малопольського (західної Галичини) Інтерпационської (Володимирівської) Воєводини. Та коли Воєнік прибув до села, до него прийшли гурмою доколичні селяни з солтисом і громадськими стражниками на чолі та погрозили привезити кишту його полістїе. Селянство грозило, що все й спалить кождога парцеляціана, який явить ся в Томятині". Парцеляційна спілка спрямувала тоді Воєніка до другого села, до Коничина (також в томашівським повіті). Але там солтис заказав "під карою, аби нічо не важив ся приймати до своєї хати новоприбули